

păreri ce consideră alterată noțiunea de muzeu în cazul în care acesta ar ocaziona un loc recreativ, părind a minimiza astfel prestigiul său de instituție culturală. Dar, ca argumentație, este folosit în discutarea anchetei, exemplul practicilor turistice, susținând că frecvențarea muzeelor și interesul manifestat pentru ele sunt modificate favorabil atunci cind acestea devin multifuncționale, conținând și alte semnificații decit simpla prezentare a unei colecții. În această afirmație s-a ținut seama îndeosebi de motivațiile și interesele diverse ale grupurilor ce merg în muzeu.

Ancheta mai conduce și spre unele probleme importante de organizare proprii muzeului, în materie de gestiune, de alegere a colaboratorilor și — factori, care prin particularitățile prezентate permit a dezvoltă o tipologie comparativă. În același sens, prezența unor cifre obținute în urma anchetei dău o imagine concretă a influenței contextului în care funcționează muzeul, (se fac referiri la factorii geografici sau la diferențele între modul de viață) asupra comportamentului sociocultural și deci, asupra frecvențării muzeelor. Prin urmare, paralel cu aspectele înglobate, arhitectura și alegerea amplasării muzeelor, trebuie să se țină seama întotdeauna că utilitatea muzeului este determinată, mai bine zis judecată după numărul publicului vizitator.

Inchelarea relatării anchetei sint făcute cîteva precizări pe care le vom consemna. Astfel amintim de comportamentul social al indivizilor bazat pe o serie de determinante complexe, printre care figurează și imaginea fenomenelor sociale, se arată importanța valorilor propuse de muzeu populației, pe de o parte, directorilor de muzeu a artiștilor și specialiștilor pe de altă parte, precum și influența posibilității acestuia (muzeului) de a influența frecvențarea sau nefrecvențarea sa.

Concluzionind, muzeografil vest german apreciază aceste reflectări ca o contribuție la dialogul între specialiștii politici culturale și reprezentanții științelor sociale, dialog ce facilitează înțelegerea proceselor sociale și culturale în care sunt implicate muzeele. Poziția muzeului în societate — se arată — și semnificația anumită a funcțiilor sale sunt determinate de particularitățile fiecărei societăți și sistemul valorilor de care este legat, în aceeași măsură în care depinde și de amplasarea sau natura colecțiilor pe care le conține. În final, într-o bogată anexă prezentată cititorilor, ancheta sociologică publicată de revista „Museum” clăsează cîteva rezultate preliminare relativ la situația muzeelor din Republica Federală Germania.

Aurora BĂDILĂ

CATALOGUL COLECȚIILOR ENTOMOLOGICE DIN MUZELE CEHOSLOVACE (JOSEF MOUCHA, JOSEF UJCIK, ILIA OKALI, JURAJ VARGA, „SUPIS ENTOMOLOGICKÝCHZBIEROK V CESKOSLOVENSKÝCH MUZEACH”)

Catalogul colecțiilor entomologice din muzeele cehoslovace, apărut la Bratislava în 1971 sub îngrijirea Cabinetelor de muzeologie de la muzeele naționale din Bratislava și Praga, al cărui autori — Josef Moucha, Josef Ujčík, Ilia Okáli, Juraj Varga — sunt binecunoscuți entomologilor și muzeografilor din România, este o lucrare de mare interes științific și muzeografic, dar mai ales de mare utilitate, nu numai pentru specialiștii din R. S. Cehoslovacă ci și din alte țări, în deosebi europene și cu precădere celor din România.

În prefata Catalogului, autori ne argumentează că tipărirea unei asemenea lucrări era de o strință necesitate, intrucât, în special în ultimele decenii, colecțiile de entomologie din muzeele cehoslovace au înregistrat o creștere considerabilă, nu numai numerică ci și de structură, vechilor colecții de lepidoptere și coleoptere, adăugindu-li-se, mai recent, valoroase colecții științifice aparținând ordinelor: Heteroptera, Diptera, Homoptera etc.

Dovodind o serioasă preocupare pentru informarea pe această linie, în introducere autorii se referă la o lucrare fundamentală apărută, în

trei volume, între anii 1935—1937, asupra colecțiilor entomologice din lumea întreagă, indispensabilă în cercetarea materialului necesar studiului taxonomic comparativ și în revizia datelor cerute de cercetarea faunistică, și anume lucrarea intitulată „Über entomologische Sammlungen. Ein Beitrag zur Geschichte der Entomo-Museologie” — Walter Horn și Ilse Kahle, precum și de suplimentul la acest compendiu publicat de H. Sachtleben sub titlu „Nachträge zu Walter Horn und Ilse Kahle: Über entomologische Sammlungen” (în periodicul „Beiträge zur Entomologie”, 11, 481—540).

În catalogul pe care-l prezentăm, o notă indică dacă colecția respectivă este menționată în compendiul sau în suplimentul amintit mai sus.

Catalogul cuprinde o prezentare sumară a colecțiilor entomologice din muzeele cehoslovace, mergeind în marea majoritate a cazurilor pînă la familii și doar în cazuri excepționale pînă la gen (ex. genus *Bombus* — *Hymenoptera*, pag. 31). Cele 33 de muze păstrătoare a unor importante colecții de entomologie, reprezentind atât entomofauna Cehoslovaciei cât și material exotic, sunt înscrise în catalog în

ordinea alfabetică a localităților în care ele se află. Numele colecționarilor, la fiecare instituție muzeală se succed de asemenea tot în ordine alfabetică. Succesiunea informațiilor este următoarea: numele localității în care se află muzeul, numele instituției muzeale, numele precum și unele date biografice ale colecționarului (data nașterii și a decesului, cind este cazul, ocuparea inițială a colecționarilor — majoritatea colecților au aparținut entomologilor amatori — date asupra publicației în care se găsesc elemente biografice sau bibliografice ale autorului etc.), enunțarea ordinelor, familiilor, genuriilor de insecte existente la Muzeul respectiv și valoarea lor numerică aproximativă (situația la 1 Ianuarie 1971), zona, regiunea de proveniență a colecției; în unele cazuri sunt furnizate date privind documente referitoare la lucrările faunistice efectuate de colecționari sau de alții autori, și informații cu privire la existența tipurilor sau la liste de tipuri publicate.

Autorii ne informează, în introducerea lucrării, că o serie de alte date privind colecțiile descrise în catalog ca: modul și mijloacele de alcătuire a acestor colecții, inventariera, etc. se află la Cabinetul muzeologic din Praga pentru colecțiile din Republica Cehoslovacă și la Cabinetul muzeologic din Bratislava, pentru colecțiile din Republica Slovacă.

Dintre muzeele cu cele mai numeroase și importante colecții entomologice menționăm: Muzeul național din Praga, Muzeul național slovac din Bratislava, Muzeul Moraviei din Brno, Muzele din: Banska-Bystrica, České Budějovice, Hradec Králové, Olomouc, Opava, Ostrava, Plzen.

In ceea ce privește structura colecțiilor entomologice, studiind cu atenție această apreciată consemnare, contestabil o inițiativă lăudabilă, vom observa că primele locuri sunt ocupate de ordinele *Coleoptera* și *Lepidoptera*, urmate de *Hymenoptera*, *Diptera*, *Homoptera*, *Heteroptera*, *Orthoptera*. Sunt de asemenea enunțate ordinele *Plecoptera*, *Mecoptera*, *Neuroptera*, *Tricoptera*, *Blattodea*, *Odonata*, *Dermaptera* etc.

F. & A. PERRAUD, „PREHISTOIRE ET ARCHÉOLOGIE”, DICTIONNAIRE LEXIQUE, EDITEUR L'INFORMATION ARCHEOLOGIQUE, 172 PAG.

Dicționarul cuprinde, așa cum reiese din subtitlu, 2 700 de cuvinte folosite în descrierea antichităților preistorice și din epocile următoare. Este însoțit de asemenea de șapte tabele cronologice.

Primul tabel este de cronologie geologică în care sunt exprimate cifrile durată fiecărei epoci [Eozoice (Agnatozoice) primare, secundare, terțiare, cuaternar]. Subîmpărțirile epocii cu durată lor în timp. Al doilea tabel este de cronologie climatică de la începutul cuaternarului până în actual, cu durata

dintre coleoptere mai frecvent apar în catalog: familii: *Cerambycidae*, *Coccinellidae*, *Curelioniidae*, *Scarabaeidae*, *Lucanidae*, *Buprestidae*, *Carabidae*, *Staphylinidae*, *Silphidae*, *Pselaphidae*, *Scydmenidae*. Familii de lepidoptere mai des întâlnite în catalog sunt: *Papilionidae*, *Pieridae*, *Geometridae*, *Parnassidae*, *Zygaenidae* etc., iar din *Hymenoptera* familii: *Ichneumonidae*, *Sphaecidae*, *Chalcidiidae*. Ordinul Diptera are reprezentanți în familiile *Tipulidae*, *Tabanidae*, *Sarcophagidae*, *Culicidae*, *Simuliidae*, ca și printre *Fungivoridae*, *Lycoridae*, *Hachinidae*.

In ultima parte a lucrării aflăm o listă alfabetică cu numele entomologilor care au colectat și studiat diferitele colecții, urmată de o listă a principalelor ordine de insecte cuprinse în catalog, la fiecare ordine fiind menționate numele colecționarilor, cercetătorilor care s-au ocupat de ordinul respectiv. La aceasta se adaugă un index al muzeelor ale căror colecții sunt prezente în catalog, la fiecare instituție muzeală dându-se și numele colaboratorilor la prezentul catalog ca și o hartă cuprinzând muzeele cu secții de științe naturale, muzeele de științe naturale cu colecții importante de entomologie și cu marcarea specială a unităților muzeale de înălțare de material tip. Toate aceste anexe vin să completeze imaginea celui ce studiază importantul instrument de informare de specialitate asupra colecțiilor valoroase de insecte aflate în muzeile din țara vecină și prietenă — R. S. Cehoslovacă.

Apreciem ca o remarcabilă realizare a colegilor din R. S. Cehoslovacă, lucrarea pe scurt recenzată de noi, și îi felicităm pentru aceasta. S-a reușit astfel să se pună la dispoziția celor interesați un prețios material documentar — informativ. Considerăm că ea poate constitui un prim început de informare științifică, și poate debutul unor mai fructuoase colaborări și schimburi de material entomologic, de literatură de specialitate etc., în interesul dezvoltării cercetării entomofaunistice în fiecare țară în parte și deci implicit al științelor biologice în general.

Maria IACOB

In timp a fiecărei perioade. Tabelul al treilea cuprinde cronologia perioadei protoistorice de la 18000 la 50 de ani i.e.n. după școala franceză inclusiv epoca bronzului, prima epocă a fierului și a doua epocă a fierului, cu subîmpărțiri și durată lor în timp. Al patrulea tabel cronologic priveste neoliticul și calcoliticul. Acest tabel prezintă mai puțină importanță pentru arheologia țării noastre deoarece sint cuprinse în el numai culturile care au avut dezvoltare pe teritoriul